

เทศน์เช้า วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๙

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ธรรมะเป็นที่พึ่งที่อาศัยนะ ทั้งชีวิตมนุษย์และทั้งหัวใจของคน ชีวิตมนุษย์
สิ่งทีเรามีศีลมีธรรมขึ้นมา กลิ่นของศีลกลิ่นของธรรมมันป้องกัน เรามีเครื่องรางของขลัง ของเรา
ไม่ต้อง ของเรามีศีลมีธรรมอยู่ในหัวใจของตน

ถ้ามีศีลมีธรรมในหัวใจของตนนะ เราไม่ทำความผิดพลาดใดๆ ทั้งสิ้น เราไม่ไปล่วงเกิน
ละเมิดใครทั้งสิ้น มันจะมีโทษมาจากไหนละ แล้วถ้าเราทำคุณงามความดีของเรา ถ้ามันมี
อำนาจวาสนา สิ่งนี้มันเป็นที่พึ่งที่อาศัย

“รสของธรรมชนะซึ่งรสทั้งปวง”

แต่รสของเรา รสชีวิตมันขมขึ้น ชีวิตทั้งชีวิตมันขมขึ้นมันขมทั้งนั้นนะ แต่เวลาเราฝึกหัด
ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา รสของธรรมชนะซึ่งรสทั้งปวง

ถ้ารสของสติ รสของสมาธิ รสของปัญญา

รสของสติๆ มันเท่าทันความคิดเราทั้งหมดนะ มันเท่าทันความทุกข์ความยากทั้งนั้นนะ
มันควบคุมความทุกข์ความยากของมันได้ทั้งหมดนะ แล้วมันจะมีอะไรไปทุกข์ไปยากละ

มันทุกข์มันยากเพราะอะไร

เพราะมันเป็นเวรเป็นกรรมของสัตว์

เพราะเราเกิดเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนาไป พระพุทธศาสนาสอนอย่างนี้ สอนพุทธะ
ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานในหัวใจของตน แตกกว่ามันจะตื่นใจ มันจะไปพึ่งข้างนอกทั้งนั้นนะ มันหาที่พึ่ง
จากข้างนอกทั้งนั้นนะ มันไม่เคยหาที่พึ่งจากภายในเราเลย เพราะเราไม่ศึกษาธรรมะขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ
จิตนี้ตัวสำคัญ มันจุติในใจ ในครรภ์ ในน้ำคร่ำ ในโอปปาติกะ นั่นนะต้นกำเนิด แล้วต้นกำเนิด ที่

นั่นนะถ้ามันมีสติปัญญาเท่าทันมันนะ มันไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย มันไม่ไปไหนแล้ว มันทรงตัวของมันนะ นั่นนะที่ฟังที่อาศัยที่แท้จริงใจ

นี่เราไปหาแต่ที่ฟังแต่ภายนอก แล้วก็น้อยเนื้อต่ำใจนะ ไม่ได้อะไรตั้งใจ

ไม่ได้หรอก จะได้ตั้งใจก็ทำเองใจ ถ้าทำเองนะได้ แล้วเวลามันได้ รสของธรรมจะรู้จักเลยละ

กว่าจิตมันจะสงบได้นะ มันทุกข์มันยาก เราจะทำคุณงามความดี นั่งสมาธิภาวนา ทำไมมันทุกข์มันร้อนละ ทำไมจิตใจมันคิดมันเครียด ทำไมมันทุกข์มันยาก นี่รสของกิเลส รสของกิเลสทั้งนั้นนะ มันแผดมันเผา มันสุ่มไฟ มันเผาอยู่ตรงนั้นนะ รสของกิเลส

กว่าจะมีสติปัญญาเท่าทันมันนะ เอ็งคิดอะไรนะ เอ็งคิดอะไร เออ! เราคิดเองวะ มันก็หยุดใจ พอหยุดขึ้นมา เราคิดถึงธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสิ คิดถึงเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา มันดอกบัวบานท่ามกลางวิญญะ โอ้อโฮ! มันมหัศจรรย์ เทวดา อินทร์ พรหมส่งข่าวเป็นชั้นๆ ขึ้นไปเลย มันมหัศจรรย์นะ

แล้วเวลาจิตมันสงบของมัน พุทธะ ผู้รู้นั้นนะ ในใจของตนนะ ถ้าหยุดคิดใจ

แล้วหยุดได้อย่างไรละ

ก็ต้องฝึกฝนนี้ใจ

สิ่งที่จิตนี้เป็นนามธรรม จิตนี้เป็นนามธรรมที่ค้นคว้าหาได้ยาก แล้วสิ่งที่รักษายากที่สุดก็จิตของตนมันล่องแล่ง มันเปลี่ยนแปลง มันพลิกแพลงตลอด มันอย่างกับลิงเลยละ ลิงในใจของเรา เราจะรักษาให้มันสงบระงับได้อย่างไร

ความคิดเร็วกว่าแสง แต่ถ้ามันหยุดคิด พลังงานมันมากมายมหาศาล แล้วพลังงานมากมายมหาศาลนะ พลังมากมายไปทำร้ายใคร พลังงานนั้นมันจะเข้ามาหาวิชาหาหาที่มันเครียด มันทุกข์มันยาก รสของธรรม

ฝึกหัดปฏิบัติไปมันจะเห็นหมดนะ รสของกิเลสที่มันแผดมันเผา ที่มันสุ่มไฟ มันเผาตนเองใจ แล้วถ้าพอใจแล้วทำไปกับมัน สร้างเวรสร้างกรรมทั้งนั้นใจ มีแต่ผูกเวรผูกกรรมมากับตัวเองทั้งนั้นใจ คิดว่าตัวเองเก่ง

ไร้สาระ

คิดว่าตัวเองยอดเยี่ยม

อยู่ในคุก

ถ้าคิดถึงพุทธะไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด แล้วไม่ต้องไปรบกวนวายกับใคร

นักปฏิบัตินะ สิ่งที่เขาจะหาที่สงบสงัดของเขาเพื่อหัวใจดวงนั้น ไม่มีการหรรษาที่จะมา คู้
สู! คลุกคลีตีโมง คุยธรรมะกันน้ำลายแตกฟองเลย นั่นไร้สาระ ให้อพวกนั้นพวกบ้า ให้อ้าธรรมะ
นั้นนะให้อพวกบ้า แต่นักปฏิบัติเขาอยู่โคนไม้ เขาอยู่ของเขาสงบเสงี่ยมของเขา นี่แหละหัวใจมัน
จะเบิกบาน

ถ้ามีรสของธรรมแล้ว พฤติกรรมที่มันแสดงออกมันจะรู้ว่าคนนั้นเป็นอย่างไร สิ่งที่เรา
จิตนี้มันเป็นธรรม สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี แล้วถ้าจิตแจ้งสงบจริง มันมีความสุขจริง ทำไม
แจ้งบ้าธรรมะขนาดนั้นวะ เทียวพล่ามๆ ไปนะ คนอื่นเขารำคาญ ตัวเองไม่รู้หรือไปรบกวนวายกับ
คนอื่น

จะหาที่พึ่งนะ หาที่พึ่งจากภายนอก แต่พอปฏิบัติธรรมขึ้นมามันมีธรรมะแล้วแหละ จะ
แสดงธรรม

เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านสั่งไว้เลย ห้ามพูด ถ้ารู้จริงเห็นจริงขึ้นมาในหัวใจยิ่ง
ต้องห้ามพูดเข้าไปใหญ่

แล้วเวลามันรู้ไฉ่เล็กๆ น้อยๆ ไฉ่แค่เห็นเงาแน่นะมันอยากพูด แต่ถ้ามันเห็นมากขึ้น มัน
ไม่พูดแล้ว เพราะการเห็นครั้งแรกมันเห็นเฉพาะเงา เห็นเฉพาะสิ่งที่ยังไม่ชัดเจน ถ้าพูดไปแล้ว
มันผิดพลาดคลาดเคลื่อนได้ ถ้ามันชัดเจนขึ้นไป มันจะเห็นชัดของมันขึ้นมา แล้วชัดเจนขึ้นมา
มันจะแยกดีและชั่ว

สิ่งที่ชั่วขึ้นมา สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง สภาวะที่รู้ที่เห็นมันเกิดดับๆ ทั้งนั้นนะ มันยัง
ไม่มีอะไรจริงแท้ตายตัวหรอก จะจริงแท้ตายตัวต่อเมื่อมันได้วิตกวิจารณ์ มันได้วิเคราะห์หิวจัย
มันได้วิปัสสนา มันได้แยกได้แยะของมัน

แล้วใครทำ

แล้วไปพล่ามๆ อยู่ เอ็งมีเวลาอะไรมาทำใจของตน

ใจของตนมันมีพฤติกรรมที่ถูกต้องชอบธรรมในหัวใจของตนไง นี่รสของธรรม

“รสของธรรมชนะซึ่งรสทั้งปวง”

รสที่ในโลกนี้เขามีกันนะ ไอ้ที่เขาเสพกันในวัฏฏะนี้ไร้สาระทั้งนั้นนะ ถ้าใจมันเป็นธรรม รสของธรรมชนะซึ่งรสทั้งปวง

แต่ปัจจุบันนี้ไง มีแต่รสขึ้นรสหม ทุกคนต้องเผชิญทั้งนั้น เผชิญกับชะตากรรมชีวิต ชีวิตเราต้องเดินไป สิ่งที่เราเดินไปนั้นผลของวัฏฏะ ได้สร้างคุณงามความดีมามากน้อยขนาดไหน ถ้าได้สร้างคุณงามความดีมามากน้อยขนาดไหน มีแต่คนอึดอุมชูบูชาใจ ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ มันเป็นอย่างนั้นนะ

แต่ของเราตกเท่าไรมันก็ไหลไปทั้งนั้นนะ เวลาไฟไหม้ ไหม้หมดเลย แต่ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ ธรรมะมาอึดอุมชู สิ่งที่จะเกิดวิฤทธิขึ้นมา มีคนมาพาให้รอดไปอย่างนั้นได้ เวลาสัจจะความจริงมันเป็นของมันอย่างนั้น ถ้าสัจจะความจริงเป็นอย่างนั้น มันจะเป็นโดยข้อเท็จจริงของเขา

ไม่ใช่เป็นจริงโดยโลกละคร แล้วก็สร้างภาพกัน แล้วเราก็เชื่อ เพราะเรามีหลักที่ศึกษาคือ ธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วไอ้พวกที่มันก็แสดงละครมา ไอ้เราก็ชอบธรรมะละคร

ไอ้มันมันเป็นประเพณีวัฒนธรรมเพื่อความสงบระงับในสังคมของตน แต่ถ้าเป็นสัจจะเป็นความจริง ทุกดวงใจ ทุกดวงใจมันมีพุทธะ ทุกดวงใจมีพุทธะ ทุกดวงใจพยายามแสวงหาความสงบสุขของตน สิ่งที่เกิดขึ้นมามันผลจากเวรจากกรรมทั้งสิ้น

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาท่านแสดงธรรมไป “เราवासนาน้อย อายุแค่ ๘๐ ปี พระศรีอริยเมตไตรยอายุ ๘๐,๐๐๐ ปี

“เราवासนาน้อย”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเนี่ยนะवासนาน้อย แต่มันมาเทียบเคียงกับผู้สร้างบุญกุศลแตกต่างกันไป มันมีใจ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ๔ อสงไขยก็ ๘๐ ปี ๘ อสงไขย ๘๐,๐๐๐ ปี ๑๖ อสงไขยก็ ๘๐,๐๐๐ ปี แล้วสิ่งที่มีมหัศจรรย์ๆ ขนาดไหน นั่นมีการกระทำมาทั้งนั้นนะ

“ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ”

มันต้องมีเหตุที่มาที่ไปของมันทั้งนั้น ถ้ามีเหตุที่มาที่ไปของมันนะ แล้วเหตุนี้มันชอบธรรมหรือไม่

แล้วเรามาฝึกหัดปฏิบัติในปัจจุบันนี้ เราก็มาหาเหตุผลของเรื่องนี้ไง ถ้ามันมีสติมีปัญญา มันก็เท่าทันเราแล้ว ถ้าเท่าทันเรานะ ประโยชน์ของมันคือว่าไม่เป็นเหยื่อ ถ้ายังไม่เท่าทันตัวเรา มันแว้งคว้าง มันจะหาที่พึ่งนั่นนะ นั่นแหละเหยื่อ ที่ไหนมีศรัทธา ที่นั่นมีเหยื่อ แล้วไ้ นักล้าๆ มันจะล่าอย่างนั้นนะ

แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ไม่เป็นอย่างนั้น ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ท่านจะ ปกป้องคุ้มครองของท่าน แต่ปกป้องคุ้มครองเหมือนเรากับเด็กเลย ผู้ใหญ่คอยคุมเลยนะ ไ้เด็ก มันวิ่งแจ๋นๆ เลยนะ

ปกป้องคุ้มครองมันไม่ได้ เราปกป้องคุ้มครอง มันก็ไปตามประสาเด็กนั่นะ นี่มันก็ไปตาม ประสาเวรกรรมนั่นไง เวรกรรมของเขา เขาชอบของเขา เขาเป็นของเขาอย่างนั้น ไ้เขาคบเพื่อน ของเขา ว่าเพื่อนของเขาเป็นเทวดา

ไ้คนดูแลก็บอก ระวังนะๆ

ไ้โฮ! อิจจาเขาก็ก่ละ

จะคุ้มครองๆ นี่เวลาเวรกรรมมันให้ผลอย่างนั้นนะ

เราก็คุ้มครองดูแลเท่าที่เราสามารถจะทำได้ ถ้าถึงที่ทำอะไรไม่ได้ ปลงกรรมสังเวช ปลง ธรรมสังเวช ธรรมสังเวชหมายความว่ามันเป็นไปตามธรรม เป็นไปตามข้อเท็จจริง จะคุ้มครอง ดูแลขนาดไหนมันก็เป็นของมันอย่างนั้นนะ แต่มันก็ทำให้มันเยียวๆ เพื่อความสบายใจ เยียวๆ เพื่อว่า ทำไมมันเป็นอย่างนั้น ทำไมมันเป็นอย่างนั้น

คนเหมือนคน แต่คนไม่เหมือนกัน พันธุกรรมของจิตๆ เพราะเวลานักปฏิบัติสำคัญตรง นั้นนะ

เวลาหลวงปู่มันนะ “จิตเป็นอย่างไร”

ท่านจะแสวงหาลูกศิษย์ลูกหาไง ถ้าจิตมันเป็นอย่างไรนะ นี่ไง ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขยนี้ไง ถ้ามันมีอำนาจวาสนา มันสร้างของมันมานะ มันเข้มแข็ง พุดสิ่งใดแล้วนะ มัน มีหลักมีเกณฑ์ของมัน

ไ้เราฟังที่แรกก็เชื่อมั่นเลย หาที่ปฏิบัติ พอไปถึง เดือนสองเดือน ปีสองปี จบแล้ว

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเรา เช่น หลวงตาพระมหาบัวพุดประจำ

“ถ้าใครเห็นเราอยู่ในป่า ๙ ปีนั้น จะสังเวชมาก”

แล้วเวลาท่านพูดของท่านนะ เราฟังนะ แล้วมันสะท้อนใจ เวลาคิดถึง ๙ ปีที่ท่านทุ่มเททั้งชีวิตของท่าน ท่านบอกว่าคิดแล้วมันแห้ง มันทำไปได้อย่างไร

แต่สำหรับเราคิดของเราเอง ทำได้ ทำได้เพราะคนเจ็บคนป่วย คนไข้ คือคนมีกิเลส ถ้ามันจะชำระล้างกิเลส กิเลสในหัวใจยังมีอยู่ มันต่อสู้ได้ทั้งนั้นนะ

เหมือนคนไข้จะหายจากโรค หมอให้ทำอย่างไร มันก็จะทำทั้งนั้นนะ จะขอให้หายไข้ แต่พอมันไม่เป็นไข้ไป พอ ๙ ปีจบแล้ว ทำลายภวาสวะ ทำลายภพทั้งสิ้น ที่นี้จะไปทำอย่างนั้นแล้วไปทำอย่างไร ท่านบอกว่าคิดถึง ๙ ปีแล้วมันแห้ง ทำได้อย่างไร ทำได้อย่างไร

เราคิดในใจ “ได้” ได้เพราะมันมีวิชา ได้เพราะมันมีมาร ได้เพราะมันทุกข์มันยาก ได้เพราะมันยังไม่พ้นทุกข์ แต่พ้นทุกข์แล้วมันก็จบ จบกับผู้ที่ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติสมควรแก่กรรม อันนั้น

เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราศึกษาค้นคว้าของเราขึ้นมา แล้วเวลาจะฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน แต่พันธกรรมของจิตๆ นี่แหละ มันมีสัจจะมีความจริงมากน้อยขนาดไหน

ขันติธรรมๆ มันเป็นวิธีการอันหนึ่ง วิธีป้องกันในการฝึกหัดปฏิบัติ ถ้าไปไม่ได้หรือว่ามันมีอะไรที่มันรุนแรง ขันติธรรมให้อดทนไว้ มีขันติและบารมี ขันติบารมี

แต่เวลาสัจจะความจริง ขันติบารมีมันแก้กิเลสไม่ได้ มันต้องใช้ปัญญา แต่ปัญญามันจะเกิดได้อย่างไรในเมื่อถ้ามันอดทนไม่ได้ มันท้อแท้ มันไปไหนไม่รอดขึ้นมา มันก็ล้มลุกคลุกคลาน มันก็พังทลายไปหมดใจ ถ้ามีขันติธรรมๆ ขันติธรรมมันก็ทนอยู่ได้ พอทนอยู่ได้ แล้วก็ละเมอเพื่อพกว่าขันติธรรมนี้เป็นผลการปฏิบัติหรือ

มันก็ไม่ใช่ แต่มันไม่ใช่ มันก็เป็นวิธีการอันหนึ่ง เวลาวิธีการอันหนึ่ง หมายความว่า เวลา มันจะฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา เล่ห์กลของกิเลสมันร้อยแปดพันเก้า มันจะใช้มุกไหน มันจะทำอย่างไรให้เราเชื่อ ให้เราคล้อยตามมันไป

ถ้าเราไม่เชื่อ เราต้องพิสูจน์ ถ้าพิสูจน์แล้ว นี่ไง ห้ามพูด เดียวมันจะออกลวดลายนั้น เดียวมันจะออกลวดลายนี้ แล้วขณะมันมาที่ลวดลาย

แค่ลวดลายนะนะ เอ็งยังไม่เห็นตัวมันเลย แค่ขณะลวดลายมันก็ได้พักได้ผ่อน ได้มีการกระทำของมันขึ้นมาบ้าง ดี ดีที่ได้ฝึกหัด ได้ฝึกหัด ได้ค้นคว้าให้มีธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ ให้มันมีเหตุมีผลขึ้นมา เวลามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาะ มันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาในหัวใจของตน

ครูบาอาจารย์ของเราเวลาเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาแล้ว กราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กราบแล้วกราบเล่าๆ ไม่ต้องมีประจักษ์พยานจากที่ไหน ปัจจัตตัง สันทิฏฐิโก

ล้มลุกคลุกคลาน เจียนอยู่เจียนไปมาตลอด ถึงที่สุดแล้วมันผ่องแผ้วในใจของตน นั่นนะเป็นข้อเท็จจริง แล้วถ้าข้อเท็จจริงแล้วนะ สิ่งใดนะ โลกนี้คือละครโรง มันของสมมุติทั้งนั้น พร้อมทั้งจะเผชิญหน้าทั้งหมด

สิ่งที่เป็นสมมุติ สมมุติบัญญัติ แล้วถ้ามันเป็นจริงในหัวใจ หัวใจนั้นมันจะมั่นคงของมัน ถ้ามั่นคงของมัน พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน แล้วต้องทำลายพุทธะ ทำลายภวาสวะ ทำลายภพ จบ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัยเป็นที่พึ่งที่อาศัยของตน ผีกัดปฏิบัติขึ้นมา เป็นพระ พุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รวมเป็นในใจของตน มันจะเป็นความมหัศจรรย์ในหัวใจของตน เอวัง